

**«ТИПОЛОГІЯ
КОМУНІКАЦІЙНИХ
НЕВДАЧ»**

ЗМІСТ

1. Поняття комунікативної невдачі
2. Виникнення комунікативної невдачі
3. Типи комунікативних невдач
4. Висновки

ПОНЯТТЯ КОМУНІКАТИВНОЇ НЕВДАЧІ

Комуникативна невдача - це не досягнення ініціатором спілкування комуникативної мети і, ширше, відсутність взаємодії, взаєморозуміння і згоди між учасниками спілкування.

ВИНИКНЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ НЕВДАЧІ

Комунікативна невдача стає наслідком не виконання комунікативної мети . Вступаючи в розмову, ми намагаємося впливати на співрозмовника: зробити свій намір зрозумілим і викликати очікувану реакцію (прояв співчуття або здійснення того чи іншого соціального дії). Інакше кажучи, ми вирішуємо комунікативні завдання. Якщо співрозмовник не зрозумів того, що ми йому сказали, чи витлумачив наші слова небажаним для нас чином, то усвідомлено і спрямовано вплинути нам на нього не вдасться.

Якщо співрозмовник не зрозумів того, що ми йому сказали, чи витлумачив наші слова небажаним для нас чином, то усвідомлено і спрямовано вплинути нам на нього не вдасться.

ТИПИ КОМУНІКАТИВНИХ НЕВДАЧ

Технічні - можуть бути викликані неправильним фонетичним або графічним оформленням мови або перешкодами в її сприйнятті (невиразна дикція, нерозбірливий почерк, глухота, інші перешкоди).

Системні - пояснюються або слабким володінням системою мовних значень різного рівня і способами їх вираження, або неоднозначністю, закладеної в самій системі мови (омофона, полісемія і т.д.).

Наприклад: *Коли N зліз з коня, дівчина підійшла до нього і взяла за вуздечку.*

Енциклопедичні - викликаються відсутністю у одного з комунікантів достатньої інформації про об'єкт, про який йде мова, незнанням значення слова і т.д.

Наприклад, герой кінофільму "Кавказька полонянка" сприймає сказане його співрозмовником слово "волонтаризм" як брутальну лайку і вимагає припинити виражатися в його будинку.

Інференційні - обумовлюються, як правило, збоєм у формуванні вивідного знання, невірним відновленням імплікатури, наприклад те, що мається на увазі, на що натякається.

Наприклад, питання *У вас є сигарети?* має на увазі найчастіше прохання закурити, а не надати звіт про наявність запасу сигарет або його відсутності, а ось питання *У вас є діти?*, будучи ідентичний за формою першому, передбачає якраз відповідь по суті.

Ідеологічні - обумовлені відмінностями в ціннісних системах говорять.

Наприклад, комічний ефект знаменитої фрази поета Івана Бездомного в романі М. Булгакова: "Треба зізнатися, що серед інтелігентів теж трапляються на рідкість розумні. Цього заперечувати не можна!" - будується на тому, що в картинах світу автора

ВИСНОВКИ

1. Комунікативні невдачі мають, як правило, складне походження і, за винятком тривіальних (а тому і не становлять великої проблеми) випадків, рідко можуть бути пояснені якоюсь однією причиною.

2. Комунікативну невдачу пов'язану з порушенням мовної норми і буває важко відрізнити від несподівано-творчого і в цьому сенсі вдалого використання мови. На цьому принципі будується, зокрема, розповідь більшості анекдотів, абсурдний гумор, "чеховський" сценічний діалог і безліч інших мовних ситуацій. Розмежування комунікативного поразки і комунікативної перемоги визначається конкретним контекстом взаємодії. Також, можна зробити висновок, що критерій успішності (вдалості, ефективності) стосовно комунікації настільки ж необхідний, як і умовний, відносний. Запропонована вище класифікація комунікативних невдач, тим не менш, не даремна, оскільки задає певні орієнтири при аналізі явищ і процесів комунікації.